

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย
มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้
แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

Development of Thai Instructional Activities Entitled ‘Principles of the
Thai Language Usage, Sections of Spelling and Cluster Words Using
Backward Design and Project-based Learning’
for Prathom Suksa 2 Students

ไพจิตต ตาระบัตร์¹ อุษา ปราบหงษ์² สำราญ กำจัดภัย³

Paijit Tarabart¹, Usa Prabhong² and Sumran Gumjudpai³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรม การเรียนการสอนภาษาไทย 3) ศึกษาความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาไทย และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ ภาษาไทยมาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านต้าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนบท เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบประเมินโครงงาน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีชนิดไม่เป็นอิสระแก่กัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การ ออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.57/84.86 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกด และคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐานตัวสะกดและ คำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการทำ โครงงานอยู่ในระดับดีมาก

4. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยเรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐานตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ กิจกรรมการเรียนการสอน การออกแบบย้อนกลับ การเรียนรู้แบบโครงงาน

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to develop and find efficiency of Thai instructional activities entitled 'Principles of the Thai Language Usage, Sections of Spelling and Cluster Words Using Backward Design and Project-based Learning for Prathom Suksa 2 students, 2) to compare students' learning achievement between before and after learning using Thai instructional activities, 3) to investigate ability to do the project of students who learned through Thai instructional activities, and 4) to examine students' satisfaction of Thai instructional activities entitled 'Principles of the Thai Language Usage, Sections of Spelling and Cluster Words Using Backward Design and Project-based Learning.' A sample selected by purposive sampling was 35 Prathom Suksa 2 students who were enrolled in the second semester of academic year 2014 at Ban Tai School. Under the Secondary Educational Service Area Office 2. The instruments used in study comprised: 1) a learning management plan, 2) a test of achievement in learning, 3) project work evaluation forms and 4) a satisfaction questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test of dependent samples.

The findings disclosed as follows:

1. The developed Thai instructional activities entitled 'Principles of the Thai Language Usage, Sections of Spelling and Cluster Words Using Backward Design and Project-based Learning' for Prathom Suksa 2 students had efficiency of 82.57/84.86 which was higher than the set criterion of 80/80.

2. The students who learned using Thai instructional activities entitled 'Principles of the Thai Language Usage, Sections of Spelling and Cluster Words Using Backward Design and Project-based Learning' had significantly higher learning achievement after learning than that before learning at the .01 level.

3. The students had ability to do the project at very good level through learning with Thai instructional activities entitled 'Principles of the Thai Language Usage, Sections of Spelling and Cluster Words Using Backward Design and Project-based Learning'.

4. The students' satisfaction of Thai instructional activities entitled 'Principles of the Thai Language Usage, Sections of Spelling and Cluster Words Using Backward Design and Project-based Learning' was at the most level.

Keywords : Instructional Activities, Backward Design, Project-based Learning

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต เพราะภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ต้องใช้ในการติดต่อสื่อสาร ให้เข้าใจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งทักษะทางภาษาที่มวลมนุษยชาติใช้ในการติดต่อสื่อสารกันก็คือ ภาษาศิลปะหรือศิลปะทางภาษานั้นเอง อันได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน มนุษย์ใช้ภาษาเพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพและพัฒนาบุคลิกภาพให้กับตนเองและสังคม ภาษาไทยเป็นอีกภาษาหนึ่งที่มีความเป็นเอกภาพและเอกลักษณ์ประจำชาติ ที่เสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทยและเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพโดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ดังนั้นภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 1) กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พุทธศักราช 2552-2561) ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยกำหนดจุดเน้นการพัฒนาด้านทักษะความสามารถระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ให้อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น มีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย และในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีความสำคัญและเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต้องเน้นการสอนภาษาไทยที่เป็นทักษะที่นักเรียนต้องฝึกฝนทุกทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ให้เกิดความชำนาญ ซึ่งการอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนการสอนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้คำเรียบเรียงความคิด ความรู้และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ ความหมาย กาลเทศะ และบุคคล (ศิริอร อินทร์ตลาสุข, 2546, หน้า 27-28)

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของโรงเรียนบ้านด้าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จมักเกิดจากประเด็นปัญหาที่มาจากผู้สอนและผู้เรียน กล่าวคือ ผู้สอนขาดเทคนิคการสอน ผู้สอนไม่ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ผู้เรียนเห็นว่าภาษาไทยซับซ้อนมีเนื้อหาที่ยากแก่การจดจำและนำไปใช้ จึงไม่สนใจ ไม่ชอบการค้นคว้า ขาดการสืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รอรับการบอกความรู้จากผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว ขาดการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การร่วมมือ การสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น กระบวนการ สร้างองค์ความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการฝึกปฏิบัติ กระบวนการวิจัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 4-7) ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจะต้องพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของตนเองโดยเริ่มต้นจากการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Instruction Design) ที่ยึดมาตรฐานการเรียนรู้หรือเป้าหมาย และจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดในตัวผู้เรียน ซึ่งการออกแบบการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน คือ การออกแบบย้อนกลับ (ไตรรงค์ เจนการ, 2550, หน้า 74-76)

การออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) เป็นกระบวนการออกแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาโดย Grant Wiggins และ Jay McTighe ซึ่งได้กล่าวว่า Backward Design เป็นการพัฒนาหลักสูตรสำหรับสถานศึกษา ซึ่งผู้สอนเป็นผู้ออกแบบให้

เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และผู้เรียน ผู้สอนควร ออกแบบการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจอย่าง คงทน หรือมีความเข้าใจระยะยาว มีความชัดเจน ต้องใช้ กระบวนการสร้างความหมาย สร้างคำอธิบาย หรือสร้าง ความรู้เอง จะทำให้ผู้เรียนได้ความรู้ ความเข้าใจอย่างลุ่มลึก ได้ทักษะการคิดและผู้ที่เรียนที่มีความเข้าใจจริงจะสามารถ ถ่ายโอนความรู้ หรือประยุกต์ความรู้เพื่อสร้างผลงาน ที่แสดงความเข้าใจ (เฉลิม พักอ่อน, 2552, หน้า 25)

กระบวนการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 กำหนดเป้าหมาย หรือ กำหนดผลการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจที่คงทน จิตพิสัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทักษะเฉพาะวิชาที่ใช้ใน การเรียนการสอน ขั้นที่ 2 กำหนดหลักฐานที่แสดงว่า ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ ซึ่งได้แก่ชิ้นงานหรือ ภาระงาน ขั้นที่ 3 วางแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้และ จัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากความรู้ ทักษะ กิจกรรม และสื่อการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถตาม เป้าหมายที่กำหนด (เฉลิม พักอ่อน, 2552, หน้า 25-36) นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการ ออกแบบย้อนกลับแล้ว การเรียนรู้โดยใช้โครงงานนับว่า เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมี ความหมาย ทั้งนี้เพราะผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นรูปแบบการสอนที่ใช้ แนวคิดทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ของ Piaget และ Vygotsky ซึ่งเชื่อว่าพัฒนาการทาง เซอร์วิปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านกระบวนการ ซึมซาบหรือดูดซึม (assimilation) และกระบวนการปรับ โครงสร้างทางปัญญา (accommodation) พัฒนาการทาง ปัญญาเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับและซึมซาบข้อมูลหรือ ประสบการณ์ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้หรือโครงสร้าง ทางปัญญาที่มีอยู่เดิม และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีบริบทจริงเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นหา ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองใน ด้านต่างๆ เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วม มีครูเป็นผู้ชี้แนะให้ คำปรึกษาตลอดเวลา เน้นฝึกคนให้แสวงหาความรู้ด้วย

ตนเอง (ทีศนา แชมมณี, 2553, หน้า, 90-94) การใช้ วิธีการสอนแบบโครงงาน เป็นการจัดการเรียนการสอนให้ ผู้เรียนทำโครงงานโดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ คือให้ เด็กใช้ความคิดต่างๆ ในแต่ละขั้นตอนและการเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิด เป็นการพัฒนาทักษะการคิด (พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์, พเยาว์ ยินดีสุข และราชน มีศรี, 2553, หน้า 27) ดังนั้นการเรียนแบบโครงงานจึงเป็นการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีนิสัยรักการเรียนรู้ อันจะนำไปสู่การเป็นบุคคลแห่ง การเรียนรู้

จากการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพ ปีการศึกษา 2556 ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน National Test (NT) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ความสามารถด้านภาษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 23 คน ปรากฏว่าได้คะแนน เฉลี่ยร้อยละ 47.27 และมีจำนวนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มต่ำ จำนวน 8 คน ร้อยละ 34.78 และจากการทดสอบประเมิน คุณภาพผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถม ศึกษปีที่ 2 ในระดับโรงเรียน จำนวน 18 คน พบว่าได้คะแนน เฉลี่ยร้อยละ 76.67 ผู้เรียนมีผลการเรียนระดับดี จำนวน 15 คน ร้อยละ 83.34 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 37 คน พบว่าได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 74.27 ผู้เรียนมี ผลการเรียนระดับดี จำนวน 28 คน ร้อยละ 75.68 (โรงเรียน บ้านด้าย, 2556, หน้า 9-11) และจากรายงานการประเมิน คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 3 พุทธศักราช 2554-2558 จากสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ให้ข้อเสนอแนะแก่สถานศึกษาในด้านผู้เรียนว่า ผู้เรียน ควรได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ที่มีผลการทดสอบระดับชาติต่ำกว่าระดับดี ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาด้านความคิดอย่างเป็นระบบ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่าง หลากหลาย เช่น ร่วมกันวิจารณ์สิ่งที่ได้เรียนรู้ผ่านการไตร่ตรอง อย่างมีเหตุผล ควรจัดกิจกรรมการเรียนแบบโครงงาน แบบแผนผังความคิด ให้มากขึ้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และให้ข้อเสนอแนะในด้านผู้สอนว่าควรพัฒนาตนเอง และ พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2556, หน้า 9-10)

จากเหตุผล ความสำคัญและแนวคิดทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยในฐานะครู ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสนใจและเห็นว่าการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงานทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้สนใจทำวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐานตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐานตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

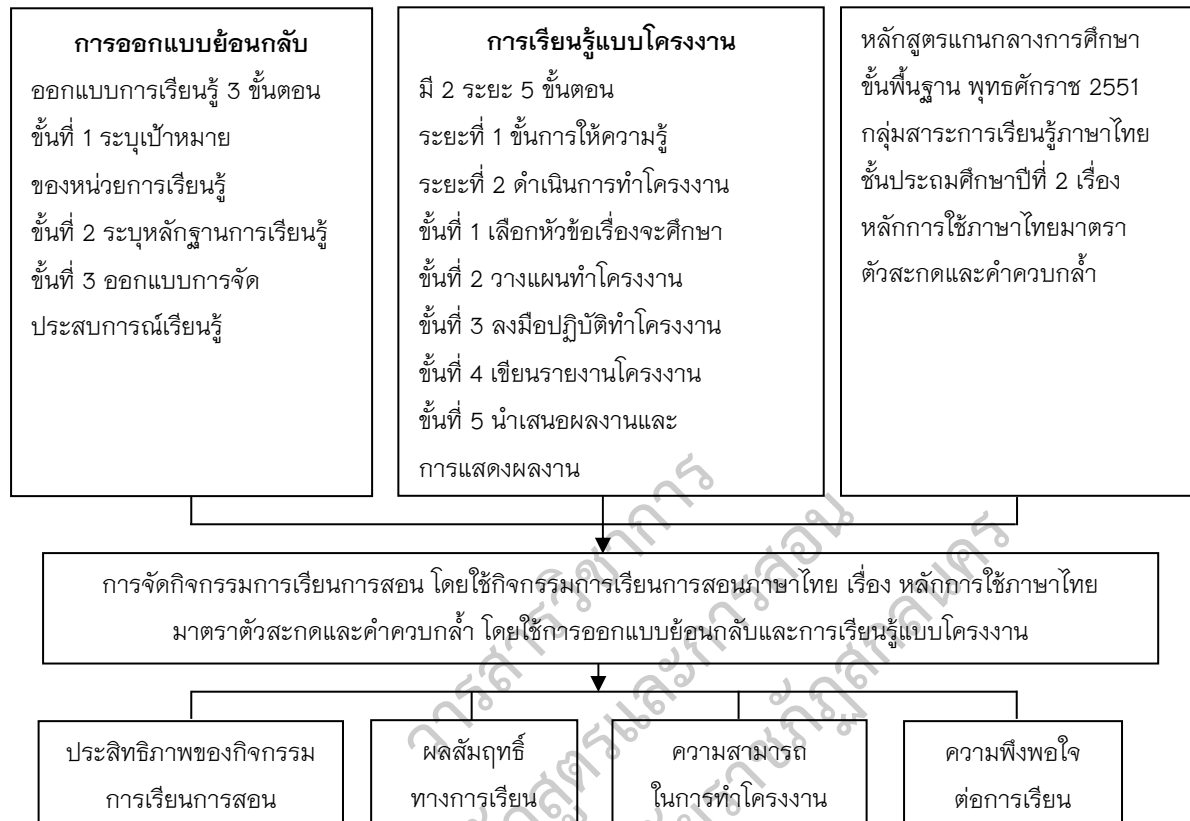
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐานตัวสะกดและคำควบกล้ำโดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3. เพื่อศึกษาความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐานตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐานตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทยมาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายลำน้ำทวย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 6 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านด้าย โรงเรียนบ้านนาหัวบ่อ โรงเรียนบ้านหนองผักตบ โรงเรียนบ้านบงคำ โรงเรียนบ้านโพนจาน โรงเรียนบ้านโพนสวรรค์ นักเรียนจำนวน 270 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านด้าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของ

ประชากรได้เพราะมีบริบทที่เหมือนกัน กล่าวคือ เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนใกล้เคียงกัน มีการจัดนักเรียนแบบคละความสามารถ

เครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง โครงงานภาษาไทยสู่การเรียนรู้ จำนวน 8 แผน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง หลักการใช้ภาษาไทยมาตราตัวสะกด คำควบกล้ำ และการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 12 ข้อ ตามวิธีของ Likert

4. แบบประเมินโครงงาน เพื่อวัดความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียน จำนวน 5 แบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 4 ชุด กับคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยคิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยและนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบและหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent Samples)

3. วิเคราะห์ความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x})

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดเจตคติ และแบบประเมินโครงงาน โดยการหาดัชนีค่าความสอดคล้อง (IOC)

2.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 ค่าระดับความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้วิธีคำนวณจากสูตร KR-20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนการสอนตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2

3.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ t-test (Dependent Samples)

3.3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.4 การวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียนในการทำโครงงานภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทยมาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.57/84.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนมีความสามารถในการทำโครงงานหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ ที่ใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน อยู่ในระดับดีมาก

4. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ ที่ใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.57/84.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทยมาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนากิจกรรมโดยผ่านกระบวนการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับตามหลักการและแนวคิดที่พัฒนาขึ้นโดย Grant Wiggins และ Jay McTighe อ้างถึงใน เฉลิม พักอ่อน (2552, หน้า 22-25) ว่าการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ 3 ขั้นตอน คือ 1) กำหนดเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ หรือกำหนดความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้นตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตร 2) กำหนดหลักฐานการแสดงผลของผู้เรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากได้เรียนรู้ 3) ออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย โดยการเรียนรู้แบบโครงงานตามแนวคิดของ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549, หน้า 206) และแนวคิดของ ทิศนา แคมมณี (2553, หน้า 90-140) และกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน จึงทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้องเหมาะสมในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ รัชนี สีดา (2551, หน้า 53-87) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องคำราชาศัพท์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ แผนการเรียนรู้แบบโครงงานมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.96/81.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปิรันธนา ศุภดล (2552) ได้วิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการออกแบบย้อนกลับ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการออกแบบย้อนกลับ Backward Design มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 78.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 75 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จันทร์ฉาย อุปพงษ์ (2553) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้การออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน่วยการเรียนรู้ Our Food & Health กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียน

อนุบาลนครพนม จำนวน 42 คน ผลปรากฏว่า กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การออกแบบย้อนกลับมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.70/84.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถในการเรียนภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามขั้นตอนและกระบวนการ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ด้วยการศึกษาค้นคว้า การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมกระบวนการคิด และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ รู้จักวิธีการทำงานอย่างมีระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลมสัน สุนทรโรจน์ (2549, หน้า 206) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยพัฒนาสติปัญญา รวมทั้งทัศนคติ เมื่อมีการปฏิสัมพันธ์และทำงานร่วมกับคนอื่น กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัว ภายใต้บรรยากาศที่เด็กได้การปฏิบัติจากครูอย่างให้เกียรติ เคารพความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้เรียน การสอนแบบโครงงานเป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งตามความสนใจของผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง โดยมีกระบวนการหลัก คือ กระบวนการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง และได้เรียนรู้จากการได้รับประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้เบื้องต้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แคมมณี (2553, หน้า 90-140) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้โดยการทำให้โครงงานเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีรากฐานมาจากทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วย

ตนเอง Piaget และ Vygotsky ซึ่งเชื่อว่าพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านกระบวนการซึมซับหรือดูดซึม และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญาพัฒนาการเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับและซึมซับ ข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้หรือโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม คนทุกคนจะมีการพัฒนาเชาวน์ปัญญาไปตามลำดับขั้น จากการมีปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และประสบการณ์เกี่ยวกับการคิดเชิงตรรกะและคณิตศาสตร์ การถ่ายทอดความรู้ทางสังคม วุฒิมาระ สถาบันสังคมจะมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดสงวน ราชมณี (2551) ได้วิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเล่าเรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพยุหะวิทยา อำเภอพยุหะ จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยใช้รูปแบบย้อนกลับ (Backward Design) เทคนิค WHERETO และวิธีเขียนแบบกระบวนการ ผลปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป้าหมายหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญลือ โสตินัย (2550, หน้า 127) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านควนใหญ่ (สิราษฎร์พัฒนา) อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 27 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวิภา เอกพิมพ์ (2551) ได้ศึกษาผลการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบโครงงานคณิตศาสตร์ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบโครงงานคณิตศาสตร์ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทำให้ความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการทำโครงงาน อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 3.54$) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้สอนได้นำหลักการ แนวคิด การออกแบบจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ และการเรียนรู้แบบโครงงานมาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างชิ้นงานอันเป็นหลักฐาน แสดงความเข้าใจ รวมทั้งเนื้อหาเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ มีการให้ความรู้พื้นฐานเป็นแนวทางในการต่อยอด จัดลำดับเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานตามลำดับขั้นตอน จากง่ายไปหายาก ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่ใกล้ตัว มีตัวอย่างโครงงานให้ผู้เรียนได้เห็นแนวทางในการเขียน รายงานโครงงาน ผู้สอนคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกอย่างใกล้ชิด ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน เป็นกลุ่ม คณะผู้เรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อให้ได้เรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเหลือกันส่งเสริมทักษะในการทำงาน สอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2552, หน้า 84-85) กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานมีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ของตนเองในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ 2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดพลังความอยากรู้อยากเห็น 3) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนตัดสินใจว่าจะทำอะไร กับใคร อย่างไร และเสริมสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องที่เขาต้องการ ค้นหาคำตอบ 4) เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกซึ่งความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิ สีดา (2551, หน้า 53-87) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้อย่างแบบโครงงาน เรื่องคำราชาศัพท์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแก่งกระจานวิทยานิยม จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการเรียนรู้แบบโครงงาน จำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบโครงงาน ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏ นักเรียนสามารถวางแผนการทำงาน ลงมือทำงาน ทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกปฏิบัติจริง รู้จักคิดค้นคว้าหาคำตอบได้ด้วยตนเอง และมีผลการ

ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรวมทุกแผน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีที่สุด

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย มาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำ โดยใช้การออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานกับเพื่อน ได้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ได้เรียนรู้ในสิ่งที่สนใจจากแหล่งเรียนรู้ที่ไม่จำกัดขอบเขต ผู้เรียนรู้สึกสนใจ สนุกสนาน และภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เตือนฉาย แซ่จิ่ง (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ โดยใช้รูปแบบการออกแบบย้อนกลับ เทคนิค WHERE TO และวิธีการเรียนรู้แบบ STS Approach ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนราศีไศล อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 49 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการออกแบบย้อนกลับ เทคนิค WHERE TO และวิธีการเรียนรู้แบบ STS Approach พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้ในระดับพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุดสงวน ราชมณี (2551) ได้วิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนเล่าเรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพยุหะวิทยา อำเภอพยุหะ จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยใช้รูปแบบ (Backward Design) เทคนิค WHERETO และวิธีเขียนแบบกระบวนการ ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ ในระดับ “พอใจมากที่สุด” และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิลันธนา ศุกดล (2552) ได้วิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการออกแบบย้อนกลับ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) มีความคิดเห็นต่อการจัด

การเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับดีมากถึงร้อยละ 92.11 ซึ่งจากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น จะพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ (Backward Design) ทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทยมาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำนี้เหมาะสำหรับใช้สอน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ดังนั้นหากจะนำไปใช้กับระดับชั้นอื่นในช่วงชั้นเดียวกันผู้สอนต้องประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมโดยศึกษาหลักสูตร และบริบทพื้นฐาน

1.2 ก่อนการนำกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทยมาตราตัวสะกดและคำควบกล้ำไปใช้ ผู้สอนควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนอย่างละเอียด ให้เข้าใจชัดเจน ควรเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ระบุในแผนการจัดการเรียนรู้ให้พร้อมก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.3 เนื่องจากรูปแบบการเรียนรู้แบบโครงการ ซึ่งถือว่าไม่ถนัด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังนั้นผู้สอนจะต้องอธิบายวิธีการ ขั้นตอนการทำงานให้ละเอียด ชัดเจน ดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่ออำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จันทร์ฉาย อุปพงศ์. (2553). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้การออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เฉลิม พักอ่อน. (2552). *การออกแบบการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเทคนิค Backward Design*. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.

1.4 ในการแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมครูควรจัดคณะผู้เรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน ชาย หญิง ให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเหลือกัน

1.5 ในการจัดกิจกรรมกลุ่ม ผู้สอนต้องคอยกระตุ้น เสริมแรงผู้เรียนอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องโดยเฉพาะปัญหา การทำงานของกลุ่ม เช่น ผู้เรียนในกลุ่มบางคนไม่ให้ความร่วมมือ ขาดความรับผิดชอบ ผู้เรียนไม่เข้าใจวิธีการทำงาน ผู้สอนจะต้องให้ความสำคัญโดยใช้วิธีการเสริมแรงทางบวก หรือการวางเงื่อนไข

1.6 ในการสอนแต่ละครั้งควรยืดหยุ่นด้านเวลา หรือมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือเวลาเรียน

1.7 การนำเสนอโครงงานอาจทำได้หลายรูปแบบตามความเหมาะสม เช่น การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การจัดป้ายนิเทศแสดงผลงาน การจัดนิทรรศการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น หรือระดับชั้นอื่นตามความเหมาะสม

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีการเรียนรู้แบบโครงการกับวิธีการเรียนรู้อื่นตามความเหมาะสม

2.3 ควรมีการศึกษาดำเนินการที่อาจเกิดจากการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงการ เช่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการพูด ความรับผิดชอบ เป็นต้น

- เด็อนฉาย แซ่จิ่ง. (2550). *การจัดการเรียนรู้เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ โดยใช้รูปแบบ Backward Design เทคนิค WHERE TO และวิธีการเรียนรู้แบบ STS Approach ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนราศีไศล*. ศรีสะเกษ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ.
- ไตรรงค์ เจนการ. (2550). *การนำ Backward Design มาใช้ประเมินผลการสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- บุญลือ โสตันย. (2550). *ผลการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ “Backward Design” ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดวลใหญ่ (สิราษฎร์วัฒนา)*. ศรีสะเกษ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ.
- ปีลันธนา ศุภดล. (2552). *ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการออกแบบย้อนกลับ*. ขอนแก่น: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิตนา แหมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ พิมพ์ครั้งที่ 13*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, พเยาว์ ยินดีสุข และราชน มีศรี. (2553). *การสอนคิดด้วยโครงการเรียนการสอนแบบบูรณาการ พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชณี สีดา. (2551). *การพัฒนาการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่องคำราชาศัพท์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
โรงเรียนบ้านด้าย. (2556). *รายงานประจำปีของสถานศึกษา พุทธศักราช 2556*. นครพนม: โรงเรียนบ้านด้าย.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). *กระบวนการเรียนรู้โดยโครงงาน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้*. กาลิณธุ์: ประสานการพิมพ์.
- ศิริอร อินทร์ตลาขุม. (2546). *หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. *วารสารวิชาการ*, 6(2), 26–27.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2552). *20 วิธีจัดการเรียนรู้* พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย.
- สุวิภา เอกพิมพ์. (2551). *ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบโครงงานคณิตศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุดสงวน ราชมณี. (2551). *การจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนเล่าเรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพยุหวิทยา อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยใช้ Backward Design เทคนิค WHERE TO*. ศรีสะเกษ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2556). *รายการการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 2 (พ.ศ. 2549–2553)*. ม.ป.ท.